

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä Julkl 24.1 § 3 k
Julkl 24.1 § 20 k

Vastaanottaja
S-Pankki Oyj
Hallitus
PL 77
00088 S-RYHMÄ

Seuraamusmaksun määrääminen

1 Päätös

Finanssivalvonta määrää Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, jäljempänä Fival) 40 §:n 1 momentin ja 41 §:n 1 momentin nojalla S-Pankki Oyj:lle (Y-tunnus 2557308-3, jäljempänä myös Pankki) seuraamusmaksun sen johdosta, että Pankki on laiminlyönyt noudattaa päätöksen kohdassa 3.2 kuvatulla tavalla markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (EU) N:o 596/2014¹ (jäljempänä MAR) 16 artiklan 2 kohtaa ja säännöstä täydentävän komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/957² (jäljempänä komission delegoitu asetus) 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ja 5 kohdan a alakohtaa, 3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa ja 2 kohtaa sekä 5 artiklan 1 kohtaa, kun se on laiminlyönyt ottaa käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ajalla 3.7.2016 – marraskuu 2018.

Seuraamusmaksun määrä on 1 650 000 (miljoonakuusisataaviisikymmentätuhatta) euroa ja se määrätään maksettavaksi valtiolle. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Finanssivalvonnan johtokunta on päättänyt seuraamusmaksun määräämisestä kokouksessaan 13.9.2021.

2 Kuuleminen

Finanssivalvonta on varannut 25.8.2020 päivätyllä kuulemiskirjeellä Pankille hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta.

² Komission delegoitu asetus (EU) 2016/957, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täydentämisestä väärinkäytösten taikka epäilyttävien toimeksiantojen tai liiketoimien estämiseen ja havaitsemiseen sekä niistä ilmoittamiseen käytettäviä asianmukaisia järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä sekä ilmoitusmallia koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

Pankki on antanut kirjallisen vastineen 9.10.2020.

3 Päätöksen perustelut

3.1 Finanssivalvonnan suorittamat selvitykset

Finanssivalvonta toteutti syyskuussa 2018 markkinoiden väärinkäytön estämistä ja havaitsemista koskevien velvoitteiden ja menettelytapojen noudattamista koskevan teema-arvion. Finanssivalvonta lähetti Pankille 14.9.2018 kyselyn epäilyttäviä liiketoimia ja toimeksiantoja koskevan valvonnan järjestämisestä. Vastaava kysely lähetettiin 11 muulle sijoituspalvelun tarjoajalle. Pankki vastasi kyselyyn 10.10.2018.

Pankin teema-arvioon antama vastaus sekä Finanssivalvonnan muut valvontahavainnot edellyttivät lisäselvityksiä, ja Pankille lähetettiin 15.2.2019 selvityspyyntö, johon Pankki antoi 15.3.2019 päivätyn vastauksen. Asiassa saadun selvityksen johdosta Finanssivalvonnalla oli syytä epäillä Pankin laiminlyöneen MAR 16 artiklassa ja komission delegoidussa asetuksessa säädettyjä velvollisuuksia, jotka tulivat voimaan 3.7.2016. Pankille lähetettiin tämän johdosta kohdassa 2 todettu kuulemiskirje.

3.2 Tehokkaiden järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen käyttöönottamisen laiminlyönti

3.2.1 Sovellettavat säännökset

MAR 16 artiklan 2 kohdan mukaan kaikkien henkilöiden, jotka ammatinsa puolesta järjestävät tai toteuttavat liiketoimia, on otettava käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ja ylläpidettävä näitä järjestelyitä, järjestelmiä ja menettelyitä. Jos kyseisellä henkilöllä on perusteltu syy epäillä, että rahoitusvälinettä koskevassa toimeksiannossa tai liiketoimessa, riippumatta siitä, annetaanko tai toteutetaanko se kauppapaikalla tai sen ulkopuolella, voisi olla kyse sisäpiirikaupasta, markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita, henkilön on ilmoitettava asiasta 3 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä

Komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan ammatinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on otettava käyttöön järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt ja pidettävä niitä yllä, jotta voidaan varmistaa

- a) kaikkien saatujen ja välitettyjen toimeksiantojen ja kaikkien toteutettujen liiketoimien tehokas ja jatkuva seuranta sellaisten toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja tunnistamiseksi, joissa voi olla kyse sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita;

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

- b) epäilyttäviä liiketoimia ja toimeksiantoja koskevien ilmoitusten lähettäminen toimivaltaisille viranomaisille tämän asetuksen vaatimusten mukaisesti ja käyttäen liitteessä olevaa mallia.

Komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 5 kohdan a alakohdan mukaan ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden, on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt ovat tarkoituksenmukaisia ja oikeassa suhteessa mainittujen henkilöiden ja yritysten liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen.

Komission delegoidun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen on

- a) mahdollistettava yksilöllinen ja vertaileva analyysi kaikista kauppapaikan järjestelmissä – ja ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden tapauksessa myös niiden ulkopuolella – toteutetuista liiketoimista ja annetuista, muutetuista, peruutetuista tai hyläytyistä toimeksiannoista;
- b) tuotettava hälytyksiä, jotka osoittavat toiminnan, jota on analysoitu tarkemmin, jotta voidaan havaita mahdollinen sisäpiirikauppa tai markkinoiden manipulointi taikka yritys käydä sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita;
- c) katettava kaikki asianomaisten henkilöiden toteuttamat kaupankäyntitoimet.

Komission delegoidun asetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on pyynnöstä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joilla osoitetaan niiden järjestelmien tarkoituksenmukaisuus ja oikeasuhteisuus suhteessa niiden liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen, mukaan lukien tiedot automaattisen tietojenkäsittelyn tasosta tällaisissa järjestelmissä.

Komission delegoidun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden, on otettava käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat arvioida epäilyttävää liiketointa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen antamista varten, onko toimeksiannossa tai liiketoimessa mahdollisesti kyse sisäpiirikaupoista tai markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä käydä sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita, ja niiden on pidettävä yllä kyseisiä järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä. Kyseisissä järjestelyissä, järjestelmissä ja menettelyissä on otettava asianmukaisesti huomioon sisäpiirikaupan ja markkinoiden manipuloinnin tai niiden yritysten osatekijät asetuksen (EU) N:o 596/2014 8 ja 12 artiklan mukaisesti ja mainitun asetuksen liitteessä I tarkoitetut markkinoiden

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

manipuloinnin indikaattorit (luettelo ei ole tyhjentävä), jotka täsmennetään komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/522³.

3.2.2 Finanssivalvonnan kuulemiskirjeessä esittämät havainnot

Finanssivalvonnan havaintojen mukaan Pankin arvopaperinvälitystointi on ollut laajaa: esimerkiksi vuosina 2017 ja 2018 Pankin kautta toteutettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä (jäljempänä Helsingin pörssi) yhteensä 1 321 334 osakekauppaa. Pankin arvopaperinvälityksen asiakkaina on ollut vähittäisasiakkaiden lisäksi aktiivisesti toimivia ammattimaisia sijoittajia, joille Pankki on tarjonnut meklaripalveluja ja sähköistä FIM Direct Pro -kaupankäyntipalvelua. FIM Direct Pro on suunniteltu aktiivisesti osake- ja johdannaiskauppaa käyville ammattimaisille sijoittajille, joille on tarjottu tehokkaat kaupankäyntiyhteydet, reaaliaikaiset kurssitiedot sekä lyhyeksi myyntimahdollisuus.

Pankin Finanssivalvonnan toimittamista selvityksistä on ilmennyt, että Pankilla ei ole ollut käytössään automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää ajalla 3.7.2016 – marraskuu 2018. Pankin mukaan kaupankäynnin valvonta ja markkinoiden väärinkäyttöön liittyvien epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitseminen on hoidettu henkilökunnan suorittamalla kaupankäynnin tarkkailulla. Pankin yhteyspäälliköt ovat valvoneet sähköistä kaupankäyntiä pankkipäivittäin kello 9.00 - 18.30 välisenä aikana [REDACTED] ja [REDACTED] -kaupankäyntiohjelmistojen kautta. Finanssivalvonnan havaintojen mukaan kyseiset ohjelmistot ovat kaupankäynnin toteuttamiseen liittyviä ohjelmistoja, joita ei ole tarkoitettu MAR:n tarkoittamien väärinkäytösepäilyjen valvontaan.

JulKL 24.1
§ 20 k

Pankin konsernilla on ollut 29.8.2016 päivätty epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen ilmoittamista koskeva ohje, jonka perusteella jokainen Pankin työntekijä on ollut velvollinen ilmoittamaan viipymättä esimiehelleen ja edelleen konsernin Complianceen havaitsemastaan epäilyttävästä toimeksiannosta tai liiketoimesta. Finanssivalvonnan havaintojen mukaan Pankin ohje epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitsemiseen ja niistä ilmoittamiseen on kuitenkin ollut suppea ja sisältänyt osin vanhentunutta tietoa. Pankki päivitti ohjeistustaan kattavammasi vasta Finanssivalvonnan teema-arvioon liittyvän kyselyn vastaanottamisen jälkeen syksyllä 2018.

Pankin toimittamista selvityksistä on käynyt ilmi, että Pankki ei ole 3.7.2016 – syyskuu 2018 välisenä aikana (jäljempänä Tarkasteluajan-kohta) järjestänyt henkilökunnalleen komission delegoidun asetuksen 4 artiklan edellyttämää koulutusta epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitsemisesta ja niistä ilmoittamisesta, mikä Finanssivalvonnan

³ Komission delegeoitu asetus (EU) 2016/522, annettu 17 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täydentämisestä kolmansien maiden tiettyihin julkisiin elimiin ja keskuspankkeihin sovellettavan poikkeuksen, markkinoiden manipuloinnin indikaattorien, tietojen julkistamisen raja-arvojen, lykkäämistä koskevat ilmoitukset vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen, suljettuina ajanjaksoina sallitun kaupankäynnin sekä johtohenkilöiden ilmoitettavien liiketoimien tyyppien osalta.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

näkemyksen mukaan heikensi merkittävästi Pankin henkilökunnan suorittaman kaupankäynnin tarkkailun tehokkuutta.

Pankki ei ole Tarkasteluajankohtana tehnyt Finanssivalvonnalle yhtään ilmoitusta epäilyttävästä liiketoimesta tai toimeksiannosta. Pankki ei ollut myöskään omassa sisäisessä kaupankäynnin valvonnassaan havainnut yhtään epäilyttävää liiketoimintaa tai toimeksiantoa. Pankki ei myöskään tehnyt Finanssivalvonnalle ilmoitusta jäljempänä todetuista Pankin asiakkaan marraskuussa 2018 toteuttamista epäilyttävistä liiketoimista.

Finanssivalvonta katsoi edellä todetun johdosta, että Pankin henkilökunnan suorittamaa kaupankäynnin tarkkailua ja Pankin käyttämiä kaupankäyntiohjelmistoja ei voida pitää MAR 16 artiklan 2 kohdan ja komission delegoidun asetuksen 2 artiklan tarkoittamana tehokkaana, tarkoituksenmukaisena ja oikeassa suhteessa olevana järjestelynä epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Ne eivät myöskään mahdollistaneet komission delegoidun asetuksen 3 artiklan edellyttämää yksilöllisen ja vertailevan analyysin tuottamista kaikista toteutetuista liiketoimista ja annetuista, muutetuista, peruutetuista tai hylätyistä toimeksiannoista, sekä hälytysten tuottamista mahdollisen sisäpiirikaupan tai markkinoiden manipuloinnin havaitsemiseksi. Ottaen myös huomioon Pankin liiketoiminnan mittakaavan, laajuuden ja luonteen, Finanssivalvonta katsoi, että Pankilla olisi tullut olla käytössään automaattinen kaupankäynnin valvontajärjestelmä epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitsemiseksi.

Finanssivalvonta toi kuulemiskirjeessä esille kaksi tapausta, joiden osalta Pankin olisi Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan tullut tehdä Finanssivalvonnalle ilmoitus Pankin asiakkaan epäilyttävästä kaupankäynnistä. Pankin kuulemiskirjeeseen antaman vastauksen johdosta tässä päätöksessä käsitellään näistä vain toista. Kyseinen tapaus koski [REDACTED] (jäljempänä Pörssiyhtiöstä) 22.11.2018 julkistettua julkista ostotarjousta, minkä seurauksena Pörssiyhtiön osakkeen kurssi nousi noin 39 % edellisen päivän päätöskurssista. Pankin eräs asiakas oli ostanut Pörssiyhtiön osakkeita [REDACTED] julkisen ostotarjouksen julkistamista edeltävänä päivänä [REDACTED]

JulKL
24.1 § 3 k

[REDACTED] Pankki ei tehnyt asiassa MAR 16 artiklan 2 kohdan tarkoittamaa ilmoitusta epäilyttävistä liiketoimista Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnalla oli edellä todetun johdosta syytä epäillä Pankin laiminlyöneen noudattaa ajalla 3.7.2016 - syyskuu 2018 MAR 16 artiklan 2 kohtaa ja komission delegoidun asetuksen säännöksiä, kun Pankki on laiminlyönyt ottaa käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi, sekä laiminlyönyt ilmoittaa edellä todetuista Pörssiyhtiön osakkeilla marraskuussa 2018 tehdyistä epäilyttävistä liiketoimista Finanssivalvonnalle.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

3.2.3 Pankin vastaus kuulemiskirjeen johdosta

Pankki esittää vastauksessaan muun ohessa seuraavaa.

Pankki on kaikessa toiminnassaan pyrkinyt huolellisesti ja tunnollisesti noudattamaan markkinoiden väärinkäyttöä koskevaa sääntelyä (i) epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen valvonnan järjestämisestä sekä (ii) epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen ilmoittamisesta. Väitetyt puutteet, sikäli kuin sellaisia olisi ollut, olisivat joka tapauksessa olleet vaikutuksiltaan vähäisiä markkinoiden häiriöttömälle toiminnalle ja väärinkäytösten havaitsemiseksi, niille olisi aina ollut perusteltu syy ja ne olisivat koskeneet Pankin liiketoimintaa, jota on Tarkasteluajankohtana oltu ajamassa alas ja joka on pian Tarkasteluajankohdan päättymisen jälkeen lakkautettu kokonaan.

Pankin järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi

Pankki kertoo, että välitysliiketoiminta siirtyi konsernissa tytäryhtiö FIM:ltä emoyhtiönä toimivalle Pankille 1.3.2016, jolloin toiminnolle hyväksyttiin tuolloin FIM:ssä voimassa olleet toimintatavat, politiikat ja ohjeet sellaisenaan.

Pankin järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien liiketoimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ovat Tarkasteluajankohtana muodostuneet (i) sisäisen ohjeistuksen (ii) työntekijöiden suorittaman valvonnan ja (iii) koulutuksen muodostamasta kokonaisuudesta.

- (i) Sisäinen ohjeistus: Pankin 29.8.2016 päivätyn epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen ilmoittamista koskevan sisäisen ohjeen mukaan jokainen Pankin toimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen, toteuttamiseen ja käsittelyyn osallistunut työntekijä on ollut velvollinen noudattamaan markkinoiden väärinkäytön estämiseen ja havaitsemiseen liittyviä järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä, joita on kuvattu kulloinkin voimassa olleessa Pankin ohjeessa. Ohjeen keskeisenä tarkoituksena on ollut varmistaa saatujen ja välitettyjen toimeksiantojen ja toteutettujen liiketoimien tehokas ja jatkuva seuranta sekä analysointi sellaisten toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi, joissa on voinut olla kyse markkinoiden väärinkäytöstä.

Ohje on edellyttänyt jokaiselta toimeksiantojen hoitamiseen osallistuvalla työntekijällä epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien jatkuvaa tarkkailua ja arvion muodostamista siitä, onko liiketoimien tai toimeksiannon osalta muodostunut perusteltu syy ilmoittaa liiketoimesta. Jokainen Pankin työntekijä on ollut velvollinen ilmoittamaan viipymättä esimiehelleen ja edelleen S-Pankin Complianceen havaitsemastaan epäilyttävästä toimeksiannosta tai liiketoimesta. Päätös siitä, onko kyseessä ollut sellainen

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

epäilyttävä toimeksianto tai liiketoimi, josta tulee ilmoittaa Finanssivalvontaan, on edellytetty tehtävän yhdessä esimiehen ja Complianceen kanssa. Ohjeessa on pyritty antamaan helposti omaksuttavia esimerkkejä epäilyttävistä toimeksiannoista ja liiketoimista. Epäselvissä tapauksissa henkilökuntaa on ohjeistettu olemaan yhteydessä omaan esimieheen ja Complianceen tilanteen tarkempaa arviointia varten.

Pankki kuvaa vastauksessaan lisäksi ohjeeseen 3.10.2018 tehtyjä muutoksia.

- (ii) Työntekijöiden suorittama valvonta: Sähköisten palvelukanavien (FIM Direct Pro, FIM Direct Online ja S-Osakekauppa) kaupankäynnin valvontaa toteutettiin yhteyspäälliköiden toimesta pankkipäivittäin klo 9:00 – 18:30 välisenä aikana [REDACTED] ja [REDACTED] -kaupankäyntijärjestelmien kautta. Pörssipäivän valvonta suoritettiin työaikajärjestelyin siten, että aina vähintään yksi yhteyspäällikkö oli paikalla. Valvontaa suoritettiin myös muiden meklareiden toimesta jatkuvassa kaupankäynnin seurannassa. Mikäli poikkeava toimeksianto tai kauppa havaittiin, tällaisesta tuli viipymättä tehdä ilmoitus esimiehelle ja edelleen Pankin konsernin Compliance-yksikköön, jotka arvioivat tapauskohtaisesti, tuleeko kyseisestä toimeksiannosta tai liiketoimesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle. Pankin meklareiden joukossa oli useita ammattilaisia, joilla oli ammatillista kokemusta 10-30 vuotta henkilöstä riippuen. Näin ollen näkemystä siitä, mikä markkinassa oli tavanomaista ja mikä ei, oli olemassa valtavasti. JulKL 24.1 § 20 k
- (iii) Koulutuksen osalta Pankki toteaa muun muassa seuraavaa: epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemisesta ei ole pidetty Tarkasteluajankohtana nimenomaisia dokumentoituja compliance-koulutuksia. Markkinoiden väärinkäytön estämiseen ja havaitsemiseen liittyvä ohje on kuitenkin käyty läpi Pankin kaikkien toimintojen ajankohtaispalavereissa vuonna 2016. Markkinoiden väärinkäytön estämiseen ja havaitsemiseen liittyvää koulutusta on lisäksi järjestetty 23.10.2018 ja 1.11.2018 sekä aiemman lainsäädännön vastaavien velvoitteiden osalta vuosina 2013 ja 2014. Lisäksi Pankissa on järjestetty säännöllisesti myös muuta markkinoiden väärinkäyttösäätelyä koskevaa koulutusta esimerkiksi sisäpiiritietoon ja sisäpiirikaupankäyntiin liittyen vuosina 2016 ja 2017. Pankin mukaan sen välitysluottamuksen työntekijät ovat olleet kokeneita ammattilaisia, joilla on ollut erittäin hyvä ymmärrys ja tietämys velvoittavasta sääntelystä, mikä on osaltaan vaikuttanut koulutustarpeiden arviointiin.

Pankki katsoo, että Finanssivalvonnan esittämät epäilyt Pankin järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen tehokkuudesta ovat virheellisiä. Pankki katsoo, että sen sisäinen ohjeistus ja valvonta ovat olleet sääntelyn edellyttämällä vähimmäistasolla ja että sen 29.8.2016 päivätty ohje

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen ilmoittamisesta on ollut tarkoituksenmukainen ja riittävä ja kattanut kaikki keskeisimmät sääntelyn asettamat vaatimukset päivittämiseensä (3.10.2018) saakka. Finanssivalvonta ei voinut edellyttää merkittäviä muutoksia ohjeistukseen valvonnan kohteena olevilta toimijoilta, koska Finanssivalvonta ei ollut antanut minkäänlaista ohjeistusta tai tulkintaa huolimatta siitä, että MAR oli tullut voimaan jo 2016.

Pankki katsoo täyttäneensä sääntelyn vaatimukset olennaisilta osin myös ilman automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää. MAR 16 artiklan 2 kohdassa luetellut vaatimukset epäilyttävien liiketoimien havaitsemiseksi koskevat Pankin näkemyksen mukaan säännöksen sanamuodon mukaisesti järjestelyjen, järjestelmän ja menettelyjen muodostama kokonaisuutta, eivätkä yksinomaan järjestelmää. Pankin sisäisen ohjeistuksen, työntekijöiden suorittaman valvonnan ja koulutuksen muodostama kokonaisuus ovat muodostaneet Pankin asiakaskunta ja välitystoiminnan vähäisyys huomioiden riittävän järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyiden muodostaman kokonaisuuden epäilyttävien liiketoimien havainnoimiseksi ja niistä ilmoittamiseksi.

Pankki katsoo, että sääntelyn vaatimus epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havainnointiin liittyvästä kouluttamisvelvollisuudesta on epäselvä tai Finanssivalvonta on tulkinnut sääntelyä virheellisesti. Komission delegoidussa asetuksessa ei ole asetettu mitään selkeää vaatimusta sille, kuinka usein koulutusta on järjestettävä. Sääntely ei ole edellyttänyt koulutuksen järjestämistä nimenomaisesti Tarkasteluajankohtana. Asetuksen mukaan koulutusta on järjestettävä seurantaan, havaitsemiseen ja tunnistamiseen. Asetuksen 4 artikla ei sanamuotonsa mukaan edellytä nimenomaisesti koulutuksen järjestämistä epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen ilmoittamisesta. Tästä huolimatta Pankin järjestämissä koulutuksissa on nimenomaan sääntelyn vaatimusten mukaisesti ohjeistettu ja koulutettu ilmoittamaan sellaisista epäilyttävistä kaupoista, jotka saattavat tavalla tai toisella olla markkinoiden väärinkäyttöä. Pankin mukaan huomioitavaa on myös, ettei Finanssivalvonta ollut antanut mitään ohjeistusta tai tulkintaa uudesta sääntelystä, vaikka MAR oli tullut voimaan jo 2016. Näin ollen MARin sisällön lisäksi ei markkinoilla myöskään ollut sellaista viranomaisohjeistusta ja uuden sääntelyn tulkintaa, mitä henkilökunnalle olisi voitu kouluttaa.

Kaupankäynnin valvontajärjestelmän tarve, sääntelyn tulkinnanvaraisuus ja välitystoiminnan alas ajaminen

Kaupankäynnin valvontajärjestelmän tarve

Pankki kertoo, että sillä ei ole ollut Tarkasteluajankohtana automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää nimenomaisesti epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi. Pankki kertoo tehneessä vuosien 2016 ja 2017 aikana aktiivisesti selvityksiä ulkopuolisen automaattisen kaupankäynnin valvontajärjestelmän käyttöönottamiseksi

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

epäilyttävien toimeksiantojen havaitsemisen tehostamiseksi erityisesti sähköisissä palvelukanavissa. Pankin tuolloin käytössä olleet järjestelmäratkaisut eivät kuitenkaan mahdollistaneet automaattisen kaupankäynnin valvontajärjestelmän käyttöönottoa.

Pankin arvion mukaan automaattinen kaupankäynnin valvontajärjestelmä olisi todennäköisesti tehostanut Pankin epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimintojen havainnointia, mikäli Pankin olemassa olevat järjestelmät olisivat mahdollistaneet automaattisen valvontajärjestelmän optimaalisen käyttöönoton Tarkasteluajankohtana. Pankki kuitenkin katsoo, ettei automaattinen valvontajärjestelmä olisi ollut tarkoituksenmukaisessa suhteessa sillä saataviin hyötyihin nähden eikä sillä olisi saavutettu olennaisesti lisää ilmoituksia epäilyttävistä toimeksiannoista ja liiketoimista, sillä Pankin asiakkaat olivat tyypillisesti pienasiakkaita taikka säänneltyjä Pankin hyvin tuntemia toimijoita, joiden tekemiin toimeksiantoihin ja liiketoimiin liittyi Pankin arvion mukaan alhainen riski väärinkäytöksistä. Pankki katsoo, että automatisoidulla kaupankäynnin valvontajärjestelmällä saadut hyödyt olisivat olleet ainoastaan vähäiset. Automatisoidun kaupankäynnin valvontajärjestelmän mahdollisesti tuottamat havainnot eivät myöskään olisi johtaneet Pörssiyhtiön osakkeilla marraskuussa 2018 tehtyjen liiketoimien osalta MAR 16 artiklan 2 kohdan edellyttämiin ilmoituksiin Finanssivalvonnalle, koska ilmoituksen tekeminen olisi edellyttänyt perusteltua syytä epäillä väärinkäytöksiä.

Finanssivalvonnalle 10.10.2018 toimittamassaan selvityksessä Pankki on myös todennut, ettei se tarjoa asiakkailleen lainkaan johdannaisvälistystä tai markkinatakaustoimintaa ja esittänyt, että rajoittunut palveluvalikoima pienentää sen toimintaan liittyvää markkinoiden väärinkäytön riskiä ja automaattisen kaupankäynnin valvontajärjestelmän tarvetta.

Sääntelyn tulkinnanvaraisuus

Pankki katsoo, että sääntely ei ole nimenomaisesti edellyttänyt siltä automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää. Komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 5 a) kohdan mukaan ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden, varmistettava, että komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt ovat tarkoituksenmukaisia ja oikeassa suhteessa mainittujen henkilöiden ja yritysten liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen. Pikemminkin komission delegoidun asetuksen johdanto-osan 1 kohdan viimeisen virkkeen sanamuodon perusteella voidaan päätellä, ettei sääntely edellytä kaikissa tapauksissa automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää. Kyseinen virke kuuluu: "Koko prosessi edellyttää todennäköisesti jonkinasteista automatisointia" (alleviivaus Pankin).

Pankin näkemyksen mukaan myös Finanssivalvonnan syys-lokakuussa 2018 toteuttaman teemaselvityksen kysymyksenasetteluista ilmenee, että Finanssivalvonta ei itsekään ollut vielä tuolloin selkeästi katsonut,

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

että valvonta edellyttäisi automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää, sillä kaksi kysymystä kuului: "Mikäli käytössänne on automaattinen kaupankäynnin valvontajärjestelmä, tarkempi kuvaus siitä, minkälaisia väärinkäytösepäilyjä kyseinen valvontajärjestelmä pystyy havaitsemaan." / "Mikäli käytössänne ei ole automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää, tarkempi kuvaus siitä, miten pystytte varmistamaan kaupankäynnin riittävän valvonnan MAR:n edellyttämällä tavalla (alleviivaukset Pankin). Finanssivalvonta on siten Tarkasteluajankohtana vasta hakenut linjaa sille, miten kaupankäynnin valvonta on markkinoilla järjestetty ja miten vaikeaselkoista sääntelyä olisi tulkittava. Vasta joulukuussa 2019 julkaistussa teemaselvityksen yhteenvedossa Finanssivalvonta on todennut, että delegoidun asetuksen vaatimusten täyttäminen voi olla käytännössä mahdollista ilman automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää lähinnä erityisissä tilanteissa, kuten silloin, jos toimeksiantojen ja liiketoimien määrä on vähäinen.

Pankki katsoo, että Finanssivalvonnan näkemykset automaattisen järjestelmän tarpeellisuudesta eivät myöskään ole käyneet ilmi ennen Finanssivalvonnan teemaselvityksestään joulukuussa 2019 julkistamaa arviota ja Pankille lähetettyä kuulemiskirjettä. Pankilla on siten ollut sääntelyn pohjalta perusteltu syy luottaa sen välityслиiketoiminnan aikaisten järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen muodostaman kokonaisuuden olleen olennaisilta osin kunnossa myös Finanssivalvonnan näkökulmasta. Finanssivalvonta ei ole missään vaiheessa ennen kuulemiskirjettä esittänyt huomautuksia Pankin valvontamenetelmien suhteen.

Pankin mukaan sääntely on ollut tulkinnanvaraista eikä ole yksiselitteisesti edellyttänyt Pankilta automatisoitua kaupankäyntijärjestelmää. Finanssivalvonalla ei ole ollut sääntelystä tulkintaa eikä ohjeistusta. Tästä syystä olisi ollut kohtuutonta vaatia Pankilta mittavaa investointia automatisoituun kaupankäyntijärjestelmään tilanteessa, jossa sääntely ei yksiselitteisesti ole sellaista edellyttänyt, Finanssivalvonta ei ole antanut siitä poikkeavaa tulkintaa eikä Pankki ole pienenä välitystoimijana kyennyt harjoittamaan välitystoimintaa enää kannattavasti ja välitystoimintaa oltiin ajamassa alas.

Välityслиiketoiminnan alas ajaminen

Pankki kertoo selvittäneensä välityслиiketoimintojen myymistä aktiivisesti jo vuodesta 2017 alkaen. Kun ostajaa ei löytynyt, Pankki teki syksyllä 2018 päätöksen välitystoimintojen vaiheittaisesta alasajosta. Käytännössä välityслиiketoiminta ja sen markkinaosuus alkoi supistua merkittävästi jo vuodesta 2016 alkaen arvopaperinvälitys- ja säilytystoimintojen siirtyessä konsernin sisällä Pankille. Toimintoja alettiin aktiivisesti supistaa ja ajaa alas vuonna 2017, jolloin tehtiin päätös markkinatakauksen lakkauttamisesta kesäkuun 2017 loppuun mennessä ja FIM Direct Pro Lite -välityspalvelun lopettamisesta vuoden 2017 loppuun mennessä. FIM Direct Pro -välityspalvelu lopetettiin vuoden 2018 lopussa. Pankin jäsenyys Nasdaq-pörsseissä päättyi 30.4.2019. Viimeisetkin Pankin

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

välityслиiketoimintaan liittyvät toiminnot ovat päättyneet toukokuun 2020 lopussa.

Pankki toteaa, että koska automaattisen kaupankäynnin valvontajärjestelmän hankinta oli viivästynyt, sen hankinta ei ollut enää perusteltua vuonna 2018 tilanteessa, jossa toimintoja ajettiin alas voimakkaasti ja Pankin palveluvalikoiman pienentyessä markkinoiden väärinkäytön riski oli entisestään pienentymässä FIM Direct Pro -kaupankäyntipalvelun loppuessa vuoden 2018 lopussa.

Pörssiyhtiön osakkeilla marraskuussa 2018 tehdyt liiketoimet

Pankki katsoo, että Finanssivalvonnan epäily Pankin laiminlyönnistä on virheellinen. Pankki kiistää laiminlyöneensä noudattaa MAR 16 artiklan 2 kohtaa, koska Pankille ei ollut muodostunut perusteltua syytä epäillä Pörssiyhtiön osakkeilla tehtyjä kauppia. Pankin näkemyksen mukaan MAR 16 artiklan 2 kohta ei edellytä ilmoitusta toimeksiannosta silloin, kun toimeksiannon osalta ei ole perusteltua syytä epäillä markkinoiden manipulaatiota. Ilmoitusvelvollisuutta on täsmennetty komission delegoidun asetuksen johdanto-osan kohdassa (9).

MAR:n johdanto-osan (23) ja (25) kohtien mukaan sisäpiirikaupankäynnistä on kyse ainoastaan silloin, kun henkilö, jolla on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttää sisäpiiritietoa. Pankin näkemyksen mukaan Pankin asiakkaalla tai sen avainhenkilöillä ei ole ollut minkäänlaista liityntää Pörssiyhtiöstä tehtyyn julkiseen ostotarjoukseen, minkä vuoksi heillä ei ole voitu olettaa olevan kaupankäyntihetkellä hallussaan ostotarjoukseen liittyvää sisäpiiritietoa. Pankin asiakkaan tekemät kaupat ovat myös olleet toimijalle toimijan sijoituskokemus, kaupankäyntiaktiiviteetti ja kokonaisvolyymi huomioiden tavanomaisia, minkä vuoksi niistä ei tehty ilmoitusta.

Pankki katsoo, ettei Pankilla ole ollut perusteltua syytä epäillä kaupoissa sisäpiiritiedon väärinkäyttöä, koska Pankilla ei ole ollut kaupankäyntihetkellä taikka jälkikäteisessä tarkastelussa tietoa taikka perusteltua syytä epäillä, että Pankin asiakas taikka sen avainhenkilöt olisivat jollakin tavalla kytkeytyneet julkiseen ostotarjoukseen. Kaupankäyntihetkellä Pankilla ei myöskään ole ollut tietoa tulevasta ostotarjouksesta. Koska kaupat ovat olleet toimeksiannon tekijälle tavanomaisia eikä Pankilla ole ollut muita selkeitä perusteita epäillä toimeksiantoihin liittyvän sisäpiiritiedon väärinkäyttöä, ei pelkkä kaupan hyvä ajoitus [REDACTED]

[REDACTED] vielä muodosta Pankille perusteltua syytä epäillä sisäpiiritiedon väärinkäyttöä. Sääntely ei edellytä ilmoitusta toimeksiannosta silloin, kun toimeksiannon osalta ei ole perusteltua syytä epäillä sisäpiiritiedon väärinkäyttöä.

Pörssiyhtiön osakkeilla tehdyt kaupat eivät ole Pankin perustellun arvion mukaan ylittäneet ilmoituskynnystä kauppaa tehneen asiakkaan kaupankäyntivolyymi ja kaupankäyntiaktiivisuus huomioon ottaen. On huomiotava, että arvio ilmoituskynnyksen ylittymisestä on tehtävä

JulKL
24.1 § 3 k

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

kaupankäyntihetkellä tai melko pian sen jälkeen käytettävissä olleiden tietojen ja olosuhteiden perusteella. Nyt käytettävissä olevan tiedonkaan pohjalta Pankki ei näe perusteita ilmoituskynnyksen ylittymiselle, sillä kaupankäynti on vastannut kyseisille osakkeille ja kyseisten asiakkaiden kaupankäyntiaktiivisuudelle ja -volymille tavanomaista kaupankäyntiä.

Yhteenveto

Pankki kiistää laiminlyöneensä MAR 16 artiklan 2 kohdan mukaisen velvollisuuden tehokkaiden järjestelyiden, järjestelmien ja menettelyiden käyttöönottamiseksi. Pankin sisäisen ohjeistuksen, työntekijöiden suorittaman valvonnan ja koulutuksen muodostama kokonaisuus ovat muodostaneet Pankin asiakaskunta ja välitystoiminnan vähäisyys huomioiden riittävän järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyiden muodostaman kokonaisuuden epäilyttävien liiketoimien havainnoimiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Tarkasteluajankohdan sääntely ei ole edellyttänyt Pankilta pienenä toimijana automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää eikä koulutuksen järjestämistä nimenomaisesti Tarkasteluajankohtana.

Pankki kiistää laiminlyöneensä noudattaa MAR 16 artiklan 2 kohdan ilmoitusvelvollisuutta, koska Pankille ei ollut muodostunut perusteltua syytä epäillä Pörssi-yhtiön osakkeilla tehtyjä kauppvoja.

3.2.4 Finanssivalvonnan kanta

Pankin järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi

MAR 16 artiklan 2 kohdan mukaan liiketoimia toteuttavien tai järjestävien sijoituspalvelun tarjoajien on otettava käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ja ylläpidettävä niitä. Säännöstä täydentävän komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan sijoituspalvelun tarjoajan on näillä järjestelyillä, järjestelmillä ja menettelyillä varmistettava kaikkien saatujen ja välitettyjen toimeksiantojen ja kaikkien toteutettujen liiketoimien tehokas ja jatkuva seuranta sellaisten toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja tunnistamiseksi, joissa voi olla kyse sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista tai niiden yrityksestä.

Komission delegoidun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdissa asetetaan selkeät vaatimukset 2 artiklan 1 kohdan mukaiselle kaupankäynnin tehokkaalle valvonnalle: sääntelyssä edellytetään yksiselitteisesti, että järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyiden on a) mahdollistettava yksilöllinen ja vertaileva analyysi kaikista liiketoimista ja annetuista, muutetuista, peruutetuista tai hylätyistä toimeksiannoista sekä b) tuotettava hälytyksiä mahdollisesti epäilyttävästä kaupankäynnistä.

Finanssivalvonta toteaa, että komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 5 kohdan a alakohda, jonka mukaan järjestelyjen, järjestelmien ja

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

menettelyjen on oltava tarkoituksenmukaisia ja oikeassa suhteessa sijoituspalvelun tarjoajien liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen, ei tarkoita, että sijoituspalvelun tarjoaja voisi jättää asetuksen 2 ja 3 artiklan vaatimukset täyttämättä, vaan sitä, että sen tulee kaupankäynnin valvonnassa soveltamiensa menettelyjen tehokkuutta ja riittävyttä varmistaessaan kiinnittää huomiota liiketoimintansa mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen. Säännös tarkoittaa esimerkiksi sitä, että mitä laajempaa tai monimutkaisempaa sijoituspalvelun tarjoajan liiketoiminta on, sitä tehokkaampia sen valvontamenettelyjen tulee olla. Tämän mukaisesti komission delegoidun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädetään osoitusvelvollisuudesta: sijoituspalvelun tarjoajan on pyynnöstä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot, joilla osoitetaan sen järjestelmien tarkoituksenmukaisuus ja oikeasuhteisuus suhteessa sen liiketoiminnan mittakaavaan, kokoon ja luonteeseen, mukaan lukien tiedot automaattisen tietojenkäsittelyn tasosta tällaisissa järjestelmissä.

Pankin välitystoiminnan mittakaava ja koko on ollut Tarkasteluajankohdana laajaa. Pankin Helsingin pörssin osakemarkkinalla toteuttamien liiketoimien lukumäärä oli 714 037 kpl vuonna 2016⁴, 784 232 kpl vuonna 2017 ja 541 994 kpl vuonna 2018. Pankki on siten kyseisenä aikana toteuttanut Helsingin pörssissä keskimäärin 680 000 liiketointa vuosittain, mikä vastaa päivätasolla keskimäärin yli 2 700 liiketointa⁵. Myös Pankin markkinaosuus Helsingin pörssissä tehtyjen kauppojen lukumäärästä on ollut huomattava: vuonna 2016 1,65 %, vuonna 2017 1,64 % ja vuonna 2018 1,10 %.

Pankki on vastauksessaan todennut, että sen järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ovat Tarkasteluajankohtana muodostuneet (i) sisäisen ohjeistuksen (ii) työntekijöiden suorittaman valvonnan ja (iii) koulutuksen muodostamasta kokonaisuudesta.

Finanssivalvonta toteaa, että Pankin 29.8.2016 päivätty Tarkasteluajankohtana voimassa ollut sisäinen ohjeistus epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi on kuitenkin ollut suppea ja puutteellinen sekä sisältänyt vanhentunutta tietoa. Pankin ohjetta ei esimerkiksi ollut päivitetty MAR:n voimaan tulon yhteydessä vastaamaan MAR:n liitteen I mukaisia markkinoiden manipuloinnin indikaattoreita, joita täsmennetään komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/522 liitteessä II. Ohje ei myöskään sisältänyt MAR 8 ja 12 artiklojen mukaisia määritelmiä sisäpiirikaupoista ja markkinoinnin manipuloinnista eikä 14 artiklan määritelmää sisäpiirikauppojen ja sisäpiiritiedon laittoman ilmaisemisen kiellosta. Pankki päivitti ohjeistustaan kattavammaksi vasta lokakuun alussa 2018 Finanssivalvonnan teema-arviota koskevan kyselyn vastaanottamisen jälkeen, eli vasta yli kaksi vuotta MAR:n voimaantulon jälkeen.

⁴ Pankki aloitti pörssivälittäjänä 1.3.2016.

⁵ Oletuksena 250 kaupankäyntipäivää vuodessa.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

Finanssivalvonta katsoo, että Pankin sisäinen ohjeistus ei ole ollut riittävän ajantasaista, kattavaa ja yksityiskohtaista, jotta Pankin henkilökunta olisi Pankin esittämällä tavalla pystynyt havaitsemaan ja tunnistamaan liiketoimet ja toimeksiannot, joissa voi olla kysymys sisäpiirikaupasta, markkinoiden manipuloinnista tai niiden yrityksestä, sekä raporttoimaan havainnoistaan sisäisesti Pankissa. Pankin henkilökunnan suorittaman kaupankäynnin tarkkailun tehokkuutta on heikentänyt merkittävästi myös se, että Pankki ei ollut Tarkasteluajankohtana, eli MAR:n voimaantulon jälkeisenä yli kahden vuoden ajanjaksona järjestänyt henkilökunnalleen lainkaan komission delegoidun asetuksen 4 artiklan edellyttämää tehokasta ja kattavaa koulutusta epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen havaitsemisesta.

Pankin henkilökunnan suorittaman kaupankäynnin tarkkailussa käytössä olleet [REDACTED] ja [REDACTED] -ohjelmistot ovat yleisesti käytössä olevia kaupankäynnin toteuttamiseen liittyviä ohjelmistoja. [REDACTED] -ohjelmiston toiminnallisuudet on tarkoitettu esimerkiksi virheellisten toimeksiantojen ja liiketoimien (ns. *fat finger*) estämiseen. [REDACTED] -ohjelmisto sisältää julkista kurssi- ja uutisinformaatiota, minkä lisäksi sillä voi määritellä esimerkiksi yksittäisille osakkeille hälytyksiä poikkeuksellisista hinta- tai volyymimuutoksista. Kyseisiä ohjelmistoja ei ole tarkoitettu epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen seurantaan ja havaitsemiseen. Pankki ei ole esittänyt asiassa mitään selvitystä siitä, että ohjelmistot sisältäisivät sellaisia toimintoja, jotka olisivat antaneet Pankin henkilökunnalle signaaleja tai hälytyksiä Pankin asiakkaiden toiminnasta, joita tulisi analysoida tarkemmin mahdollisen sisäpiirikaupan tai markkinoiden manipuloinnin tai niiden yrityksen havaitsemiseksi.

JulKL
24.1 § 20 k

Finanssivalvonta katsoo, että Pankin käytössä olleiden ohjelmistojen hyöty on siten käytännössä ollut lähes olematon epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen seuraamisen ja havaitsemisen kannalta. Pankin kaupankäynnin seuranta on siten käytännössä perustunut yhteyspäälliköiden ja meklareiden varsinaisen toimenkuvansa ohella manuaalisesti suorittamaan kaupankäynnin seurantaan.

Vaikka Pankin sisäinen ohjeistus onkin ollut puutteellista ja Pankki ei ole järjestänyt koulutusta asiassa Tarkasteluajankohdan aikana, Finanssivalvonta pitää sinänsä uskottavana, että Pankin meklarit ovat kysyneet ainakin jossain määrin suorittamaan sääntelyn edellyttämää kaupankäynnin seurantaan henkilökohtaisesti vastaanottamiensa asiakastoimeksiantojen osalta. Tällaisia asiakastoimeksiantoja tulee tyypillisesti lukumääräisesti melko vähän ja vain meklaripalveluja käyttäviltä asiakkailta, joissa meklarilla on henkilökohtainen yhteys asiakkaaseen ja siten mahdollisuus tehdä päätelmiä toimeksiannon mahdollisesta liittymisestä sisäpiirikauppaan, markkinoiden manipulointiin tai niiden yritykseen.

Finanssivalvonta ei sen sijaan pidä uskottavana, ottaen huomioon Pankin toteuttamien liiketoimien huomattava lukumäärä ja Pankin asiassa esittämä selvitys, että Pankin sähköisten palvelukanavien (FIM Direct Pro,

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

FIM Direct Online ja S-Osakekauppa) osalta Pankin yhteyspäälliköt ja meklarit olisivat ilman automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää pystyneet muiden tehtäviensä ohessa seuramaan ja valvomaan sääntelyn edellyttämällä tavalla kaikkia Pankin asiakkaiden antamia toimeksiantoja ja liiketoimia mahdollisten epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi. Sähköisissä palvelukanavissa asiakkaat tallentavat toimeksiannot suoraan Helsingin pörssin kaupankäyntijärjestelmään ilman, että yhteyspäälliköt tai meklarit ovat yhteydessä toimeksiannon antaneeseen asiakkaaseen.

Pankin valvontajärjestelyjen puutteellisuutta ja säännösten vastaisuutta osoittaa osaltaan myös se, että Pankki ei ole Tarkasteluajankohtana toimittanut Finanssivalvonnalle yhtään ilmoitusta epäilyttävästä liiketoimesta tai toimeksiannosta, sekä erityisesti se, että Pankki ei ole edes sisäisessä kaupankäynnin valvonnassaan havainnut tänä aikana yhtään tällaista liiketointa tai toimeksianto. Pankin mukaan Pankissa oli havaittu ja tutkittu yhdeksän epäilyttävää liiketointa ja toimeksiantoa. Asiassa on käynyt kuitenkin ilmi, että kuudessa näistä liiketoimista tai toimeksiannoista ei ole ollut kyse Pankin havaitsemasta epäilystä sisäpiirikaupasta, markkinoiden manipuloinnista tai niiden yrityksestä, vaan ne ovat koskeneet teknisiä virheitä kaupankäynnissä. Mikään näistä tapauksista ei ole myöskään vastannut Pankin sisäisen ohjeistuksen sisältämiä kuvauksia sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista tai niiden yrityksestä. Myöskään lopuissa kolmessa tapauksessa ei ole ollut kyse Pankin havaitsemasta epäilystä liiketoimesta, vaan ne ovat liittyneet Finanssivalvonnan tiedusteluihin.

Finanssivalvonta toteaa edelleen, että Pankki ei ole 3.10.2018 päivittämänsä sisäisen ohjeistuksen ja 23.10.2018 ja 1.11.2018 järjestämänsä henkilökunnan lisäkoulutuksen jälkeenkään tehnyt Finanssivalvonnalle ilmoitusta jäljempänä kuvatuista Pankin asiakkaan Pörssiyhtiön osakkeilla marraskuussa 2018 toteuttamista liiketoimista, joita voidaan pitää erityisen epäilyttävinä. Myös tämä on selvä osoitus Pankin asiakkaidensa kaupankäynnin valvonnassa (epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitseminen ja niistä ilmoittaminen) käyttämien järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen vakavista puutteista, jotka ovat jatkuneet vielä Pankin korjaustoimenpiteiden jälkeenkin.

Finanssivalvonta katsoo edellä todetut seikat huomioiden, että Pankin Tarkasteluajankohtana ja sen jälkeen ainakin marraskuuhun 2018 saakka suorittamaa valvontaa, joka on perustunut Pankin sisäisen ohjeistuksen, työntekijöiden suorittamaan valvonnan ja koulutuksen muodostamaan kokonaisuuteen, ei voida pitää MAR 16 artiklan 2 kohdan mukaisena tehokkaana järjestelynä, järjestelmänä ja menettelynä epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Kyseinen kokonaisuus ei ole myöskään täyttänyt komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan vaatimuksia, eikä Pankki ole varmistunut siitä, että kyseinen kokonaisuus on asetuksen 2 artiklan 5 kohdan a alakohdassa edellytetyllä tavalla

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

tarkoituksenmukainen ja oikeassa suhteessa Pankin liiketoiminnan mit-
takaavaan ja kokoon.

Finanssivalvonta katsoo lisäksi, että Pankin henkilökunnan suorittama kaupankäynnin tarkkailu ja Pankin käytössä olleet ohjelmistot eivät ole mahdollistaneet komission delegoidun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan edellyttämää yksilöllisen ja vertailevan analyysin tuottamista kaikista toteutetuista liiketoimista ja annetuista, muutetuista, peruute-
tuista tai hylätyistä toimeksiantoista, eivätkä b alakohdan edellyttämää hälytysten tuottamista, jotka osoittaisivat toiminnan, jota on analysoitava tarkemmin mahdollisen sisäpiirikaupan, markkinoiden manipuloinnin tai niiden yrityksen havaitsemiseksi.

Pankin asiassa esittämän selvityksen johdosta Finanssivalvonta katsoo, että Pankki on laiminlyönyt myös komission delegoidun asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa säädetyn osoitusvelvollisuutensa, sillä se ei ole kyen-
nyt antamaan Finanssivalvonnan tietojia, jotka osoittavat Pankin järjes-
telmien tarkoituksenmukaisuuden ja oikeasuhteisuuden suhteessa sen liiketoiminnan mittakaavaan ja kokoon, mukaan lukien tiedot automaatti-
sen tietojenkäsittelyn tasosta tällaisissa järjestelmissä.

Pankki on esittänyt, että Finanssivalvonta ei ole voinut edellyttää merkit-
täviä muutoksia Pankin valvontamenettelyihin, sisäisen ohjeistukseen ja henkilökunnan koulutukseen, koska Finanssivalvonta ei ollut antanut minkäänlaista ohjeistusta tai tulkintaa huolimatta siitä, että MAR oli tullut voimaan jo 2016. Finanssivalvonta toteaa, että MAR ja sen nojalla an-
netut komission delegoidut asetukset ovat suoraan sovellettavaa EU-lain-
säädäntöä. Finanssivalvonnan valvottavien tulee ammattimaisina toimi-
joina huolellisesti jo ennen sääntelyn voimaantuloa perehtyä niiden toi-
mintaa koskevaan tulevaan sääntelyyn ja arvioida muutosten mahdollisia vaikutuksia toimintaansa. Sääntelyn vaatimukset on täytettävä, kun sääntely tulee voimaan, mihin ei miltään osin vaikuta Finanssivalvonnan tulkintojen ja kannanottojen puuttuminen.

Tässä asiassa Pankki on laiminlyönyt kyseisen huolellisuus- ja selo-
tovelvollisuutensa erityisesti laiminlyömällä ottaa asianmukaisesti huomi-
oon aiempaan sääntelyyn nähden uudet, 3.7.2016 voimaan tullessa MAR 16 artiklan 2 kohdassa ja sitä täydentävässä komission dele-
goidussa asetuksessa säädetty velvollisuudet ottaa käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja lii-
ketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Pankin liiketoiminta on ollut kooltaan ja mittakaavaltaan niin laajaa, että Pankin on täytynyt ymmärtää, että se ei kykene täyttämään kyseisiä vaatimuksia ilman au-
tomaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää.

Pankin vastineessa esitetyn johdosta Finanssivalvonta toteaa vielä sel-
vyyden vuoksi, että tässä päätöksessä ei määrätä Pankille hallinnollista seuraamusta komission delegoidun asetuksen 4 artiklan koulutusvelvol-
lisuuden laiminlyönnistä.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

Kaupankäynnin valvontajärjestelmää koskevan sääntelyn tulkinnanvaraisuus

Pankin mukaan sääntely ei ole yksiselitteisesti edellyttänyt Pankilta automatisoitua kaupankäyntijärjestelmää, eikä Finanssivalvonnalla ole ollut sääntelystä tulkintaa eikä ohjeistusta. Pankki viittaa tältä osin komission delegoidun asetuksen johdanto-osan 1 kappaleeseen sekä Finanssivalvonnan syys-lokakuussa 2018 toteuttaman teema-arvion kysymysten sanamuotoihin.

Finanssivalvonta viittaa ensinnäkin edellä todettuun valvottavien huolellisuus- ja selonottovelvollisuuteen. Valvottavilla on velvollisuus tuntea omaa toimintaansa koskevat, tässä asiassa suoraan sovellettavien EU-asetusten vaatimukset ja noudattaa niitä sääntelyn voimaantulosta lukien. Tähän velvollisuuteen eivät vaikuta Finanssivalvonnan tulkintojen ja kannanottojen puuttuminen. Kuten edellä todetaan, Pankki on ammattimaisena toimijana laiminlyönyt tässä asiassa huolellisuus- ja selonottovelvollisuutensa erityisesti laiminlyömällä ottaa huomion MAR 16 artiklassa ja komission delegoidussa asetuksessa säädetyt uudet velvollisuudet.

Finanssivalvonta toteaa, että EU-säädösten oikeudellisesti sitovat säännökset sisältyvät säädöksen artikloihin. Säädöksen johdanto-osaa voidaan käyttää vain apuna artiklatekstiä tulkittaessa. Finanssivalvonta katsoo, että edellä kuvattu asiaan liittyvä sääntely on hyvin selkeää. Lisäksi, toisin kuin Pankki esittää, Pankin viittaaman komission delegoidun asetuksen johdanto-osan 1 kappaleesta käy myös selvästi ilmi, että asetus edellyttää lähtökohtaisesti aina sijoituspalvelun tarjoajien valvontamenetelyjen automatisointia, jotta valvonta voisi olla tehokasta. Johdantolause kuuluu kokonaisuudessaan:

- (1) On tarpeen vahvistaa asianmukaiset vaatimukset niitä järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä varten, jotka markkinoiden ylläpitäjillä, kauppapaikan ylläpitäjänä toimivilla sijoituspalveluyrityksillä ja ammatinsa puolesta liiketoimia järjestävillä tai toteuttavilla henkilöillä on oltava käytössä, jotta ne voivat ilmoittaa toimeksiantoista ja liiketoimista, joissa voi olla kyse asetuksessa (EU) N:o 596/2014 tarkoitetuista sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita. Vaatimuksilla pyritään edistämään markkinoiden väärinkäytösten estämistä ja havaitsemista. Niiden avulla on myös tarkoitus varmistaa, että toimivaltaisille viranomaisille annettavat ilmoitukset ovat merkityksellisiä, kattavia ja hyödyllisiä. Jotta markkinoiden väärinkäytökset voidaan havaita tehokkaasti, toimeksiantoja ja liiketoimia olisi seurattava asianmukaisilla järjestelmillä. Näihin järjestelmiin olisi sisällyttävä analyyskejä, joita tekevillä henkilöillä on riittävä koulutus. Markkinoiden väärinkäytösten seurantajärjestelmien olisi voitava antaa hälytys ennalta määritettyjen parametrien mukaisesti, jotta mahdollista sisäpiirikauppaa tai markkinoiden manipulointia taikka yritystä

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita voidaan analysoida tarkemmin. Koko prosessi edellyttää todennäköisesti jonkinasteista automatisointia. (alleiviivaus Finanssivalvonnan).

Pankki on myös viitannut Finanssivalvonnan teema-arvion sanamuotoon ja katsonut, että Finanssivalvonta ei itsekään ollut vielä tuolloin selkeästi katsonut, että valvonta edellyttäisi automaattista kaupankäynnin valvontajärjestelmää. Finanssivalvonta toteaa, että kysely oli sanamuodoltaan yleinen, sillä se lähetettiin myös 11 muulle, muun muassa kooltaan toisistaan poikkeavalle sijoituspalvelun tarjoajalle.

Finanssivalvonta katsoo edelleen, että myös Pankin vastauksesta ilmenee, että Pankin on täytynyt olla tietoinen MAR:n ja komission delegoidun asetuksen vaatimuksista. Pankki kertoo vuosien 2016 – 2018 aikana aktiivisesti selvittäneensä automaattisen kaupankäynnin valvontajärjestelmän käyttöön ottamista valvonnan tehostamiseksi erityisesti sähköisissä palvelukanavissa, mutta Pankin järjestelmäratkaisut eivät kuitenkaan sitä Pankin mukaan mahdollistaneet. Pankin laiminlyöntiä ei voida siten pitää sääntelyn väärästä tulkinnasta tai ymmärtämättömyydestä johtuvana, vaan pikemminkin Pankin tietoisena ratkaisuna jättää noudattamatta sääntelyn vaatimuksia. Tätä tukee myös Pankin esittämä näkemys siitä, että vaikka automaattinen kaupankäynnin valvontajärjestelmä olisi todennäköisesti tehostanut Pankin epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimintojen havainnointia erityisesti sähköisissä palvelukanavissa, sen hankinta ei olisi ollut tarkoituksenmukaisessa suhteessa sillä saataviin vähäisiin hyötyihin nähden. Pankki on lisäksi viitannut siihen, että Pankki ei kyennyt harjoittamaan välitystoimintaa enää kannattavasti ja sen välitystoimintaa oltiin ajamassa alas.

Pörssiyhtiön osakkeilla marraskuussa 2018 tehdyt liiketoimet

Pörssiyhtiö julkisti 22.11.2018 Pörssiyhtiön hallituksen suositteleman Pörssiyhtiötä koskevan julkisen ostotarjouksen, johon sisältyi noin 39 %:n preemio. Pörssiyhtiön osakkeen kurssi nousi välittömästi ja pysyvästi kyseisen sisäpiiritiedon julkistamisen jälkeen ostotarjouksen preemion verran. Pankin asiakas osti ostotarjouksen julkistamista

██████████ Pörssiyhtiön osakkeita ██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

JulKL
24.1 § 3 k

██████████ Pörssiyhtiö ei julkistanut ennen ostotarjouksen julkistamista pörssitiedotteita, jotka olisivat voineet selittää asiakkaan poikkeuksellisen suurta kaupankäyntiä.

Pankki katsoo vastineessaan, että Pankin perustellun arvion mukaan asiakkaan tekemät kaupat eivät ole ylittäneet ilmoituskynnystä asiakkaan kaupankäyntivolyymi ja kaupankäyntiaktiivisuus huomioon ottaen. Pankilla ei ole ollut selkeitä perusteita epäillä toimeksiantoihin liittyvän

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

sisäpiiritiedon väärinkäyttöä, joten pelkkä kaupan hyvä ajoitus [REDACTED] ei
[REDACTED] ei vielä muodosta Pankille perusteltua syytä epäillä sisäpiiritiedon väärinkäyttöä. Pankilla ei ole ollut kaupankäyntihetkellä perusteltua syytä epäillä, että Pankin asiakas taikka sen avainhenkilöt olisivat jollakin tavalla kytkeytyneet julkiseen ostotarjoukseen, josta Pankilla ei myöskään ole ollut tietoa. Nyt käytettävissä olevan tiedonkaan pohjalta Pankki ei näe perusteita ilmoituskynnyksen ylittymiselle. Pankilla ei ole siten ollut velvollisuutta tehdä kaupoista ilmoitusta Finanssivalvonnalle.

JulKL
24.1 § 3 k

Finanssivalvonta toteaa, että epäilyttäviä liiketoimia ja toimeksiantoja koskevan ilmoitusvelvollisuuden tarkoituksena on edistää mahdollisten arvopaperimarkkinarikosten ja muiden väärinkäytösten ilmituloa ja viranomaisten suorittamaa tutkintaa. MAR 16 artiklan 2 kohtaa täydentävän komission delegoidun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan ammattinsa puolesta liiketoimia järjestävien tai toteuttavien henkilöiden on otettava käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat arvioida epäilyttävää liiketoimintaa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen antamista varten, onko toimeksiannossa tai liiketoimessa mahdollisesti kyse sisäpiirikaupoista tai markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä käydä sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita. Asetuksen johdanto-osan 10 kappaleen mukaan ilmoitukset epäilyttävistä toimeksiannoista ja liiketoimista olisi toimitettava asiaankuuluvalla toimivaltaisella viranomaisella heti, kun on syntynyt perusteltu syy epäillä, että kyseisissä toimeksiannoissa tai liiketoimissa voi olla kyse sisäpiirikaupoista, markkinoiden manipuloinnista taikka yrityksestä harjoittaa sisäpiirikauppaa tai manipuloida markkinoita. Komission delegoidun asetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaan henkilöiden on otettava huomioon kaikki käytettävissä olevat tiedot ja varmistettava, että epäilyttävää liiketoimintaa tai toimeksiantoa koskevan ilmoituksen yhteydessä annetut tiedot perustuvat tosiseikkoihin ja analyysiin. Asetuksen johdanto-osan 10 kappaleessa todetaan, että tietyn toimeksiannon tai liiketoimen epäilyttävyyden olisi perustuttava tosiasioiden analyysiin, ei spekulointiin tai oletamuksiin.

Kuten on yleisesti tiedossa, pörssiyhtiön hallituksen suosittelemaan vapaaehtoiseen julkiseen ostotarjoukseen sisältyy useimmiten huomattava preemio ja siten myös merkittävä positiivinen kurssivaikutus, jolloin taloudellinen hyöty mahdollisesta sisäpiiritiedon väärinkäytöstä voi olla erityisen suuri. Julkisiin ostotarjouksiin liittyvät sisäpiirihankkeet ovat myös tyypillisesti laajoja kokonaisuuksia, joita koskeviin sisäpiirilueteloihin on merkitty usein suuri määrä henkilöitä. Tyypillisesti ostotarjouksia koskeva sisäpiiritieto on täsmällisintä ja sisäpiiriläisten joukko on suurimmillaan lähellä sisäpiiritiedon julkistamista. Tämän vuoksi sijoituspalvelun tarjoajien on valvottava julkisten ostotarjousten julkistamista edeltävää asiakaidensa kaupankäyntiä erityisen tarkkaan, koska riski sisäpiiritiedon väärinkäytölle on korostunut. Finanssivalvonta toteaa, että ennen julkista ostotarjousta tai muuta merkittävää yritysjärjestelyä koskevan positiivisen sisäpiiritiedon julkistamista tehdyt asiakkaiden huomattavan suuret ja/tai tavanomaisesta poikkeavat osakkeiden ja muiden rahoitusvälinei-

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 3 k
JulkL 24.1 § 20 k

den hankinnat antavat lähtökohtaisesti aina aiheen epäillä sitä, että hankinnoissa voi olla kyse markkinoille vuotaneen sisäpiiritiedon hyödyntämisestä.

Finanssivalvonta katsoo, ottaen myös huomioon Pankin ammattimaisuus arvopaperimarkkinoiden osapuolena ja luvanvaraista toimintaa harjoittavana sijoituspalvelun tarjoajana, että Pankin näkemys ilmoitusvelvollisuuden syntymättä jäämisestä asiassa on erikoinen ja lisäksi sääntelyyn perustumaton. Pankin yksittäinen asiakas on juuri ennen julkisen ostotarjouksen julkistamista tehnyt huomattavia ostoja, jotka ovat poikenneet hänen aiemmasta kaupankäynnistään Pörssiyhtiön osakkeilla [REDACTED].

JulkL
24.1 § 3 k

Finanssivalvonta pitää erikoisena ja lisäksi sääntelyyn perustumattomana myös Pankin näkemystä siitä, että Pankilla ei ole ollut perusteltua syytä epäillä kaupoissa sisäpiiritiedon väärinkäyttöä, koska Pankilla ei ole ollut kaupankäyntihetkellä taikka jälkikäteisessä tarkastelussa tietoa taikka perusteltua syytä epäillä, että Pankin asiakas taikka sen avainhenkilöt olisivat jollakin tavalla kytkeytyneet julkiseen ostotarjoukseen. Finanssivalvonta toteaa, että ilmoitusvelvollisuuden syntyminen ei edellytä sitä, että sijoituspalvelun tarjoajalla olisi tietoa siitä, että sen asiakkaalla on ollut sisäpiiritietoa toimeksiantoa antaessaan tai liiketoimea toteuttaessaan, mikä johtuu jo siitä, että sijoituspalvelun tarjoaja ei lähtökohtaisesti voi tietää, onko sen asiakkaalla sisäpiiritietoa. Pankin näkemys perustuu tältä osin aiheettomaan spekulointiin ja olettamuksiin.

Finanssivalvonta toteaa, että sijoituspalvelun tarjoajien on analysoitava asiakkaidensa liiketoimia, kun ne arvioivat sitä, onko asiassa tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että väärinkäytösepäilyjä tulisi arvioida syvällisesti. Myös epäilyttävien liiketoimien ja toimeksiantojen ilmoittamista koskevassa Pankin sisäisessä ohjeessa todetaan, että ilmoitus on tehtävä matalalla kynnyksellä.

Finanssivalvonta toteaa vielä, että sijoituspalvelun tarjoajien on arvioitava asiakkaiden liiketoimet ja toimeksiannot mahdollisimman nopeasti, sillä MAR 16 artiklan 2 kohdan ja komission delegoidun asetuksen 6 artiklan mukaan epäilyttävistä liiketoimista ja toimeksiannoista tulee ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle viipymättä. Pankin vastauksesta kuitenkin ilmenee, että kyseessä olevat asiakkaan liiketoimet on arvioitu vasta jälkikäteen Finanssivalvonnan tekemien selvityspyyntöjen johdosta. Finanssivalvonta pitää siten ilmeisenä, että Pankki ei ole havainnut kyseisten liiketoimien epäilyttävyyttä niiden tekemisen jälkeen, jolloin se ei ole voinut myöskään arvioida komission delegoidun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan edellyttämällä tavalla, tulisiko asiassa tehdä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta toteaa edellä todetuilla perusteilla, että Pankin asiakkaan Pörssiyhtiön osakkeilla tekemiä erityisen epäilyttäviä liiketoimia koskeva ilmoituskyynnys on asiassa kiistatta ylittynyt. Kuten edellä tässä

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

päätöksessä todetaan, kyseessä oleva laiminlyönti on selvä osoitus Pankin asiakkaidensa kaupankäynnin valvonnassa (epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitseminen ja niistä ilmoittaminen) soveltamien järjestelyjen, järjestelmien ja menettelyjen vakavista puutteista, jotka ovat jatkuneet vielä Pankin loka- ja marraskuussa 2018 suorittamien korjaustoimenpiteiden jälkeen.

Pankin esittämät muut seikat

Finanssivalvonta katsoo, että Pankin välitystoimintojen suunnitteilla ollut alasajo sekä yksittäisten palveluiden, kuten johdannaisvälityksen tai markkinatakaustoiminnan puuttuminen palveluvalikoimasta ei ole vaikuttanut Pankin velvollisuuteen ottaa käyttöön MAR:n ja komission delegoidun asetuksen edellyttämät järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi.

Pankki on vastauksessaan todennut, että Pankin käytössä olleet järjestelmäratkaisut eivät mahdollistaneet automaattisen valvontajärjestelmän optimaalista käyttöönottoa. Finanssivalvonta toteaa, että Pankki ei ole esittänyt tältä osin asiassa mitään selvitystä.

Finanssivalvonta toteaa myös, ettei sillä seikalla, että Pankki on sittemmin lopettanut välitysliiketoimintansa, ole merkitystä asian arvioinnissa.

Yhteenveto

Finanssivalvonta katsoo edellä todetun johdosta, että Pankin edellä kuvattuja järjestelyjä, järjestelmiä ja menettelyjä epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi ei voida pitää MAR 16 artiklan 2 kohdan ja komission delegoidun asetuksen tarkoituksena tehokkaina järjestelyinä, järjestelminä ja menettelyinä, jotka olisivat olleet 3.7.2016 – marraskuu 2018 välisenä aikana tarkoituksenmukaisia ja oikeassa suhteessa Pankin liiketoiminnan mittakaavaan ja kokoon nähden. Pankki on tämän johdosta laiminlyönyt noudattaa MAR 16 artiklan 2 kohtaa sekä komission delegoidun asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ja 5 kohdan a alakohtaa, 3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa ja 2 kohtaa sekä 5 artiklan 1 kohtaa.

3.3 Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen

3.3.1 Sovellettavat säännökset⁶

FivaL 40 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

⁶ Säännökset on esitetty siinä muodossa, kun ne olivat voimassa ensimmäisten laiminlyöntien alkaessa 3.7.2016, ellei ko. säännöksen yhteydessä toisin esitetä. Eräisiin 3.7.2016 voimassa olleisiin säännöksiin on

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

Arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 momentissa säädetyn lisäksi markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 16 artiklan 1 ja 2 kohdan säännös markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta.

Arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 4 momentin mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi pykälän 1–3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat markkinoiden väärinkäyttöasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

FivaL 41 §:n 1 momentin (1071/2017) mukaan seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonta.⁷

FivaL 41 §:n 2 momentin mukaan seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kesto aika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saatutettu hyöty ja sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi ja toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi, aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

FivaL 41 §:n 8 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

FivaL 41 a §:n 6 momentin mukaan, jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa.

FivaL 41 a §:n 8 momentin mukaan edellä 5-7 momentissa säädetyn estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määritettävissä.

FivaL 41 a §:n 9 momentin 1 kohdan mukaan tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden

tämän jälkeen tehty lakitekniisiä muutoksia, joilla ei kuitenkaan ole sisällöllistä merkitystä nyt käsiteltävän asian osalta.

⁷ Laki tuli voimaan 3.1.2018, minkä jälkeen vain Finanssivalvonnalla on ollut toimivalta määrätä seuraamusmaksu.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen, tai jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää.

FivaL 42 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla, eli jos virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos seuraamusmaksun määräämistä on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

3.3.2 Pankin vastine

Pankin mukaan edellytykset hallinnollisten seuraamusten määräämiselle eivät täyty Pankin menettelyn laatu, laajuus ja kesto aika sekä kokonaisharkinta huomioiden. Pankin valvonnan tehokkuudessa on ollut perustelluista syistä puutteita, joita ei voida pitää vähäistä merkityksellisempinä, ja jotka Pankki on pääosin korjannut oma-aloitteisesti päivittämällä ohjeistustaan.

Mikäli Finanssivalvonta katsoisi Pankin laiminlyöneen MAR 16 artiklan 2 kohdan ja komission delegoidun asetuksen velvoitteita, tulisi julkinen huomautus tai seuraamusmaksu joka tapauksessa kohtuuttomana jättää antamatta. Seuraamuksia voidaan pitää ilmeisen kohtuuttomina muun muassa sen vuoksi, että:

- (i) Pankin välitysliiketoiminta on ollut vähäistä ja voimakkaasti laskevaa;
- (ii) sääntely on ollut merkittävässä määrin tulkinnanvaraista eikä Finanssivalvonnalla taikka ESMA:lla ole ollut sääntelyä selkeyttävää ohjeistusta siitä huolimatta, että sääntely on tullut voimaan jo 2016;
- (iii) teknisten haasteiden aiheuttaman viivästyksen johdosta automaattisen kaupankäynnin valvontajärjestelmän hankkimiselle ei ole enää ollut perusteita tilanteessa, jossa Pankin välitystoimintoja on alettu ajaa lopullisesti alas.

Pankki pyytää Finanssivalvontaa huomioimaan erityisesti myös sen, että kuulemisen kohteena oleva Pankin välitystoiminta on lakkautettu, joten Pankin mahdollinen hallinnollinen seuraamus ei tulisi tosiasiallisesti kohdistumaan tarkastelun kohteena olevaan liiketoimintaan.

Pankki katsoo myös, että mahdolliset säännösten tulkinnanvaraisuudesta johtuvat laiminlyönnit, samoin kuin menettelyllä aiheutettu mahdollinen vahinko, ovat joka tapauksessa olleet hyvin vähäisiä eikä niillä ole ollut vaikutusta sijoittajien arvopaperimarkkinoita kohtaan tuntemaan luottamukseen.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

3.3.3 Seuraamusmaksun määräämisen edellytykset

Finanssivalvonta toteaa, että Pankki on päätöksen kohdassa 3.2 tarkemmin kuvatulla tavalla laiminlyönyt noudattaa 3.7.2016 – marraskuu 2018 välisenä aikana MAR 16 artiklan 2 kohdassa ja säännöstä täydentävässä komission delegoidussa asetuksessa säädettyä velvollisuutta ottaa käyttöön tehokkaat järjestelyt, järjestelmät ja menettelyt epäilyttävien toimeksiantojen ja liiketoimien havaitsemiseksi ja niistä ilmoittamiseksi. Sijoituspalvelun tarjoajien epäilyttäviä liiketoimia ja toimeksiantoja koskevan valvonnan kattava ja tehokas järjestäminen on tärkeä osa markkinoiden väärinkäytön estämistä ja havaitsemista. Valvonnan pohjalta tehdyillä ilmoituksilla on keskeinen merkitys Finanssivalvonnan harjoittamassa markkinoiden väärinkäytön valvonnassa ja siten arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen turvaamisessa.

Pankin laiminlyönti on kohdistunut MAR:n sijoituspalvelun tarjoajille asetamaan keskeiseen velvoitteeseen ja ollut siten merkittävä. Pankin asiakkaiden kaupankäynnin valvonnan järjestämisen laiminlyönti on jatkunut lähes kahden ja puolen vuoden ajan, joten se on ollut pitkäkestoinen. Laiminlyönti on myös kohdistunut merkittävään määrään toimeksiantoja ja liiketoimia. Se seikka, että laiminlyönti on jatkunut vielä syksyllä 2018 tehtyjen Pankin korjaustoimenpiteiden jälkeen, osoittaa laiminlyönnin ja puutteiden laaja-alaisuutta ja vakavuutta. Pankin laiminlyönti on ollut omiaan heikentämään Finanssivalvonnan harjoittaman markkinoiden väärinkäytön valvonnan edellytyksiä ja tehokkuutta, mahdollisten arvopaperimarkkinarikosten ilmituloa ja siten myös arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnettua luottamusta.

Ottaen edellä todetun lisäksi huomioon Pankin ilmeisen tietoisuuden sääntelyn vaatimuksista ja siten Pankin menettelyn vähintään törkeän huolimattomuuden, Pankin sääntelyn laiminlyönnistä saaman taloudellisen hyödyn (tietojärjestelmäinvestoinnin välttäminen) sekä Pankin toiminnan toimiluvan omaavana Finanssivalvonnan valvottavana ja sijoituspalvelujen tarjoajana, Finanssivalvonta katsoo, että Pankin laiminlyöntiä ei voida pitää FivaL 42 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla vähäisenä. Asiassa ei myöskään ole tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella seuraamusmaksun määräämistä olisi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Kokonaisuutena arvioiden julkista varoitusta ei voida siten pitää riittävänä seuraamuksena Pankin laiminlyönneistä.

Edellä mainituilla perusteilla Finanssivalvonta katsoo, että Pankille on määrättävä asiassa seuraamusmaksu.

3.3.4 Seuraamusmaksun mitoittaminen

FivaL 41 a §:n 8 momentissa tarkoitettu Pankin laiminlyönnistä saaman taloudellisen hyödyn suuruus ei ole sääntelyn edellyttämällä tavalla ollut asiassa riittävän tarkasti määritettävissä, joten asiassa sovelletaan FivaL 41 a §:n 6 momenttia. Säännöksen mukaan jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa.

FivaL 41 a §:n 9 momentin 1 kohdan mukaan liikevaihdolla tarkoitetaan luottolaitoksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen, tai jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettu määrä. Koska Pankki kuuluu konsolidointiryhmään, liikevaihdolla tarkoitetaan asiassa konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää.

Pankin laiminlyönti on kestänyt 3.7.2016 – marraskuu 2018 välisen ajan. Kyseistä jatkuvan laiminlyönnin ajanjaksoa edeltävien vuosien EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettujen konsolidoitujen tuottojen yhteenlasketut määrät ovat olleet 157 673 362 euroa (vuosi 2015), 137 895 815 euroa (vuosi 2016) ja 147 487 936 euroa (vuosi 2017). Finanssivalvonta katsoo, että koska ajallisesti merkittävin osa laiminlyönneistä on tapahtunut vuonna 2017, on Pankin vuoden 2016 konsolidoituja tuottoja (137 895 815 euroa) pidettävä seuraamusmaksun mitoittamisen perusteena. Seuraamusmaksun enimmäismäärä asiassa on siten kaksi prosenttia kyseisestä liikevaihdosta, eli enintään 2 757 916 euroa, mikä määrä on suurempi kuin FivaL 41 a §:n 8 momentissa todettu seuraamusmaksun vaihtoehtoinen euromääräinen yläraja 2 500 000 euroa.

Finanssivalvonta on Pankin laiminlyönnin laadun ja laajuuden osalta ottanut Pankin välitystoiminnan laajuuden ja sen valvontamenettelyjen vakavien puutteiden lisäksi erityisesti huomioon Pankin menettelyn erityisen moitittavuuden, kun Pankki on laiminlyönyt sääntelyn vaatimuksia vähintään törkeästi huolimattomuudesta, sekä sen, että Pankki on saanut laiminlyönnistä taloudellista hyötyä. Pankin laiminlyönnin laadun ja laajuuden osalta on otettu huomioon myös se, että laadultaan vakavat, Finanssivalvonnan sittemmin tekemään tutkintapyyntöön johtaneet liike-toimet ovat jääneet Pankissa havaitsematta vielä Pankin suorittamien korjaustoimenpiteiden jälkeen. Pankin laiminlyönti on muutoinkin heikentänyt mahdollisten arvopaperimarkkinarikosten ilmituloa sekä Finanssivalvonnan harjoittaman markkinoiden väärinkäytön valvonnan edellytyksiä. Pankin menettely on siten ollut omiaan heikentämään arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnettua luottamusta.

Finanssivalvonta on myös ottanut huomioon Pankin laiminlyönnin pitkän kestoajan.

Finanssivalvonta on kokonaisarviointissa ottanut seuraamusmaksua korottavana seikkana huomioon Finanssivalvonnan Pankille joulukuussa 2019 määräämän seuraamusmaksun rahanpesusääntelyn rikkomisesta, missä asiassa vakavin rikkomus liittyi myös Pankin hallinnon puutteisiin.

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

Kokonaisarvioinnissa huomioitavia, seuraamusmaksua alentavia seikkoja ei asiassa ole. Sillä Pankin vetoamalla seikalla, että Pankki on laiminlyönnin tapahtumisen jälkeen lopettanut välitysliiketoiminnan, jossa laiminlyönti on tapahtunut, ei ole asiassa merkitystä.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella Finanssivalvonta määrää S-Pankki Oyj:lle seuraamusmaksun määrältään 1 650 000 euroa.

FINANSSIVALVONTA

Sähköisesti allekirjoitettu

Anneli Tuominen
johtaja

Pirjo Kyyrönen
johtava lakimies
johtokunnan sihteeri

Lisätietoja antaa

Yksikönpäällikkö Tero Kurenmaa, puh. (09) 183 5381

Liitteet

Valitusosoitus

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 3 k
JulkL 24.1 § 20 k

Liite päätökseen

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan tulleen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esimerkiksi saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valitus on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa.

Valituksessa, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta,
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
3. vaatimusten perustelut,
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*).

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,

13.9.2021 FIVA 9/02.04/2020
SP/FIVA-LUOTTAMUKSELLINEN
Osittain salassa pidettävä JulKL 24.1 § 3 k
JulKL 24.1 § 20 k

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle, sekä
4. asiamiehen valtakirja, jos asiamiehenä toimii muu kuin asianaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Helsingin hallinto-oikeus voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos sillä on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Valitus voidaan toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostitse, telekopiona taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Sähköisen asiointipalvelun, sähköpostin, postin tai telekopion käyttäminen taikka valituksen toimittaminen lähetin välityksellä on lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavutettava Helsingin hallinto-oikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on ennen valitusajan päättymistä käsiteltävässä muodossa Helsingin hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Asian käsittelystä Helsingin hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä

Yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki

Puhelinvaihtelija: 029 56 42000

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi